

ASPECTE PRACTICE PRIVIND AUDITUL OPERAȚIILOR DIN ASIGURAREA DIRECTĂ, COASIGURARE ȘI REASIGURARE

Cristina DOLGHI

Catedra Contabilitate și Informatică Economică

Specificity of audit of insurance societies is defined by essence of insurance operations, features of the legislation regulating given area, the developed practice of the organization accounting, the financial reporting, calculation of financial result and the taxation.

Specificul auditului în societățile de asigurări este determinat de specificul operațiilor de asigurări efectuate de acestea și, ca rezultat, de legislația ce reglementează această activitate, de particularitățile în organizarea și ținerea contabilității și raportării financiare, calculului rezultatelor financiare și ale impunerii fiscale.

Reglementarea de stat a activității de audit se efectuează de către Ministerul Finanțelor, Consiliul de supraveghere a activității de audit și Camera de Licențiere, care cuprinde asigurarea normativă, certificarea și licențierea.

În contextul armonizării legislației Republicii Moldova la cerințele Directivelor Uniunii Europene, din 1 ianuarie 2008 a intrat în vigoare Legea privind activitatea de audit, nr.61-XVI din 16.03.2007 [1], care stabilește cadrul juridic referitor la organizarea acestei activități de către societățile de audit și auditorii întreprinzători individuali, reglementează exercitarea profesiei de auditor.

La elaborarea Legii privind activitatea de audit ca bază au servit următoarele obiective:

- ✓ concretizarea entităților care sunt obligate să auditeze rapoartele sale financiare;
- ✓ înaintarea cerinței față de auditori privind elaborarea procedurilor interne de control al calității;
- ✓ înființarea unui organ independent de supraveghere a activității de audit.

Activitatea de audit se bazează pe următoarele principii: independență; onestitate și obiectivitate; competență profesională și conștiinciozitate; confidențialitate și comportament profesional; respectarea standardelor profesionale.

Societatea de audit poate fi constituită sub formă de societate cu răspundere limitată sau de societate pe acțiuni de tip închis. Cea mai mare parte a valorii aporturilor la capitalul social al societății de audit aparține auditorilor și/sau societăților de audit rezidente sau nerezidente. Auditorul poate desfășura activitate de audit în calitate de angajat al societății de audit, de auditor întreprinzător individual cu statut de persoană juridică sau de auditor întreprinzător individual fără statut de persoană juridică.

Societatea de audit, auditorul întreprinzător individual sunt obligați să respecte principiile de organizare și desfășurare a activității de audit indiferent de tipul de proprietate, forma de organizare juridică în conformitate cu standardele de audit, cu actele legislative și cu alte acte normative care reglementează aceste principii.

Conform prevederilor art.14 al Codului privind conduita profesională a auditorilor și contabililor din Republica Moldova, scopurile profesiei de auditor rezidă în desfășurarea activității în corespundere cu cele mai înalte standarde de profesionalism, atingerea celui mai înalt nivel de performanță a serviciilor prestate și în respectarea cerințelor intereselor publice [2]. Scopurile menționate impun patru necesități de bază ale utilizatorilor de servicii, și anume:

1. Autenticitate – societatea are nevoie de informație autentică și de sisteme informaționale adecvate.
2. Profesionalism – auditorii trebuie să fie recunoscuți de clienți, patroni și alte părți interesate ca fiind profesioniști în domeniul auditului și contabilității.
3. Calitatea serviciilor prestate – necesitatea asigurării corespunderii nivelului serviciilor prestate de auditori celor mai înalte standarde de performanță.
4. Încredere – utilizatorii serviciilor prestate de auditori trebuie să fie siguri de existența unui cadru de conduită profesională, care reglementează prestarea unor astfel de servicii.

Potrivit art.4 al Legii privind activitatea de audit, auditul poate fi obligatoriu sau solicitat. Auditul obligatoriu al rapoartelor financiare anuale se efectuează la entitățile de interes public, iar cel solicitat se efectuează la cererea acționarilor sau asociaților, a conducerii entității auditate, a investitorilor, a creditorilor, a organelor de stat, a instanței de judecată.

Conform art.10 al Legii privind activitatea de audit, societatea de audit, auditorul întreprinzător individual sunt obligați să elaboreze și să respecte politica și procedurile de control al calității lucrărilor de audit, în conformitate cu cerințele standardelor de audit și ale Codului privind conduita profesională a auditorilor și contabililor, care sunt aprobate și puse în aplicare de către conducătorul societății de audit, auditorul întreprinzător individual.

Politica generală și procedurile de control al calității lucrărilor de audit trebuie comunicate personalului societății de audit într-o formă care să permită o asigurare rezonabilă că această politică și proceduri au fost înțelese și se aplică în procesul auditului [3]. Un sistem eficient de control al calității este necesar să fie format din politici create pentru atingerea obiectivelor menționate și din proceduri necesare pentru implementarea și monitorizarea modului de respectare a acestor politici.

Natura politicilor și procedurilor create de fiecare societate de audit pentru respectarea Standardului Național de Audit 220 „Controlul calității lucrărilor de audit” depinde de diferiți factori, precum mărimea și caracteristicile operaționale ale acesteia.

Obiectivele de bază ale politicii de control al calității ce este aplicată de societatea de audit conform recomandărilor Standardului Național de Audit 220 „Controlul calității lucrărilor de audit” reprezintă [4]:

1. Cerințe profesionale – personalul societății de audit trebuie să respecte principiile de independență, onestitate, obiectivitate, confidențialitate și comportament profesional.

2. Aptitudini și competență – societatea de audit este obligată să angajeze personal care a atins și urmează standardele profesionale tehnice, precum și menține competența profesională necesară pentru exercitarea funcțiilor la nivel convenit.

3. Desemnarea – lucrările de audit trebuie încredințate personalului care dispune de pregătire profesională tehnică și experiență suficientă, necesară în circumstanțele create.

4. Delegarea – include gestiunea adecvată, supravegherea și controlul calității exercitării lucrărilor de audit la toate nivelurile în scopul obținerii unei asigurări rezonabile că lucrările executate corespund standardelor respective de calitate.

5. Consultanța – procedură care, atât în cadrul societății de audit, cât și în afara acesteia, trebuie efectuată de persoane ce posedă cunoștințe respective.

6. Acceptarea și păstrarea clienților – prin această procedură se efectuează o apreciere a clienților potențiali și o examinare permanentă a clienților existenți. Societatea de audit, la primirea unei hotărâri de acceptare sau păstrare a clientului, va lua în considerație dacă în urma acordării serviciilor clientului dat va menține independența sa, precum și onestitatea conducerii clientului.

7. Monitorizarea permanentă a sistemului de control al calității lucrărilor de audit este efectuată de persoane competente și acoperă atât gradul de adecvare al sistemului, cât și eficacitatea modului de operare a acestuia. În cazul în care rezultatele indică faptul că un raport ar putea fi înacdevat sau că s-au omis unele proceduri în timpul efectuării auditului, societatea de audit trebuie să determine ce măsuri ulterioare sunt adecvate pentru a le aduce în conformitate cu standardele profesionale relevante și cu cerințele legale. Cel puțin o dată pe an rezultatele monitorizării calității lucrărilor de audit sunt aduse la cunoștință conducerii societății de audit sau consiliului de administrație al acesteia, ceea ce permite adoptarea, acolo unde este cazul, a măsurilor necesare, în concordanță cu rolurile și responsabilitățile specifice acestora.

Supravegherea și controlul activității de audit în Republica Moldova sunt exercitate de Consiliul de supraveghere a activității de audit, care are statut de persoană juridică, este o autoritate administrativă creată pe lângă Ministerul Finanțelor și își desfășoară activitatea în temeiul Legii privind activitatea de audit, nr.61-XVI din 16.03.2007, și al Regulamentului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1450 din 24 decembrie 2007 (Anexa 1) [5].

Consiliul de supraveghere a activității de audit are următoarele atribuții:

✓ Avizarea proiectelor standardelor naționale de audit și a altor acte normative aferente activității de audit, elaborate de Ministerul Finanțelor.

✓ Elaborarea recomandărilor pentru ameliorarea sistemului de instruire profesională și de perfecționare a auditorilor.

✓ Monitorizarea procesului de certificare a auditorilor.

✓ Stabilirea cerințelor minime pentru exercitarea programului de pregătire a stagiului în activitatea de audit.

✓ Examinarea solicitărilor referitoare la calitatea efectuării lucrărilor de audit.

✓ Prezentarea Camerei de Licențiere a propunerilor privind retragerea sau suspendarea licențelor pentru desfășurarea activității de audit.

- ✓ Examinarea problemelor privind suspendarea sau retragerea certificatelor de calificare ale auditorilor.
- ✓ Supravegherea și controlul activității auditorilor, auditorilor întreprinzători individuali și a societăților de audit.
- ✓ Monitorizarea procesului de instruire profesională continuă a auditorilor conform prevederilor Legii privind activitatea de audit.
- ✓ Selectarea și aprobarea specialiștilor în componența Serviciului de control și verificare.
- ✓ Examinarea respectării principiului de independență a auditorului și adoptarea deciziilor respective.

Activitatea de control și verificare se organizează de către Serviciul de control și verificare, care este un aparat permanent de lucru în cadrul Consiliului. Activitatea Serviciului se desfășoară în baza planului anual și trimestrial de activitate internă, aprobat de președintele Consiliului, și se bazează pe principiile: confidențialitate; independență și obiectivitate; legalitate și integritate; competență și responsabilitate; lipsa de afiliere din partea specialiștilor Serviciului la persoanele care activează în domeniului auditului.

Actualmente în Republica Moldova nu sunt implementate Standardele Internaționale de Audit, care au fost aprobate de Federația Internațională a Contabililor (IFAC) și care se utilizează pe plan internațional. Deci, Legea privind activitatea de audit, ce a intrat în vigoare începând cu 1 ianuarie 2008, nu corespunde în deplină măsură cerințelor Standardelor Internaționale de Audit și urmează a fi actualizată.

Republica Moldova nu dispune de un organ lucrativ care ar garanta calitatea raportării financiare, și anume: existența profesiei de auditor independent și de încredere. În practica internațională aceste activități sunt îndeplinite de auditori care se află sub supraveghere publică.

În scopul creării condițiilor favorabile pentru armonizarea contabilității și auditului cu cerințele Directivelor Uniunii Europene, ale Standardelor Internaționale de Raportare Financiară și ale Standardelor Internaționale de Audit, Guvernul Republicii Moldova a aprobat, prin Hotărârea nr.1507 din 31 decembrie 2008, Planul de dezvoltare a contabilității și auditului în sectorul corporativ pe anii 2009-2011 [6]. Planul respectiv determină prioritățile de dezvoltare a contabilității și auditului în Republica Moldova și stabilește măsurile și acțiunile necesare pentru realizarea acestor priorități.

Unele dintre principalele obiective ale acestui Plan ce țin de activitatea de audit sunt:

- ✓ ameliorarea procesului de monitorizare și exercitare a controlului asupra activității întreprinderilor de stat;
- ✓ crearea posibilității de a evalua și de a lua decizii rezonabile de către investitori privind perspectivele de dezvoltare a entităților;
- ✓ asigurarea accesului liber al tuturor categoriilor de utilizatori la informația aferentă activității entităților, promovând astfel dezvoltarea activă a piețelor de capital;
- ✓ susținerea integrării economice a statului în Uniunea Europeană (UE).

În afară de cadrul legal, activitatea de audit în Republica Moldova este reglementată și de Standardele Naționale de Audit, Regulamentul Consiliului de supraveghere a activității de audit, Codul privind conduita profesională a auditorilor și contabililor și regulamentele privind practica de audit.

Standardele de audit sunt principiile de bază unice, care trebuie să fie utilizate de către societățile de audit și auditorii întreprinzători individuali în activitatea lor profesională.

Respectarea standardelor de audit în procesul de prestare a acestor servicii garantează un nivel anumit al calității lor și siguranța rezultatelor auditului exercitat.

Serviciile de audit se prestează în baza contractului de audit, care se încheie în scris conform legislației civile în vigoare ce reglementează relațiile dintre societatea de audit, auditorul întreprinzător individual și entitatea auditată.

La efectuarea auditului în societățile de asigurări se verifică atât întrebările comune pentru activitatea oricărei entități economice, cât și operațiile specifice activității de asigurări. Operațiile principale comune supuse auditului includ controlul operațiilor cu activele materiale și nemateriale, respectarea legislației muncii și decontările cu personalul, operațiile de decontare și plată, operațiile de casă, decontările cu debitorii și creditorii etc. Controlul acestor operații și decontări în societățile de asigurări nu diferă esențial de controalele analogice în alte domenii de activitate, deoarece acestea, conform prevederilor Legii contabilității, nr.113-XVI din 27 aprilie 2007 [7], în activitatea lor utilizează același sistem de reglementare normativă a contabilității, care include: Legea contabilității, Standardele de Contabilitate, Planul de conturi contabile și alte acte normative, instrucțiuni în vigoare în domeniul contabilității. Prin aceasta se asigură urmărirea și raportarea unitară a indicatorilor economico-financiar, utilizarea unei terminologii unice bazate pe anumite reguli comune pentru toate entitățile din țară care desfășoară activitate de întreprinzător.

Legea contabilității stabilește principiile metodologice unice ale contabilității și rapoartelor financiare, regulile generale privind documentarea operațiilor economice, întocmirea registrelor contabile, inventarierea patrimoniului, corectarea erorilor contabile, întocmirea și prezentarea rapoartelor financiare.

Standardele de Contabilitate constituie baza ținerii contabilității și raportării financiare de către entități și reprezintă norme generale de ținere a contabilității, evaluare și constatare a activelor, capitalului propriu, datoriilor, veniturilor, cheltuielilor și rezultatelor financiare, de întocmire a rapoartelor financiare, a anexelor la acestea și a notei explicative.

Planul de conturi contabile al activității economico-financiare a întreprinderilor este un model normativ privind clasificarea și codificarea conturilor. El reprezintă un tablou al sistemului de conturi, în cadrul căruia fiecare cont desemnat printr-o denumire și simbol cifric este încadrat într-o anumită grupă și clasă în raport de o anumită caracteristică de grupare.

Instrucțiunile și alte acte instructive emise de Ministerul Finanțelor și alte organe de reglementare a contabilității în Republica Moldova reprezintă explicații privind modul de ținere a contabilității în diferite domenii de activitate a entităților economice.

Contabilitatea în cadrul organizațiilor de asigurări are o serie de particularități specifice, condiționate de caracterul activității în acest domeniu. În cadrul auditului operațiilor ce țin de activitatea de asigurări este necesar să se țină cont de cadrul juridic privind activitatea în domeniul asigurărilor, dezvoltarea și consolidarea relațiilor dintre asigurători, asigurați și terțe persoane, ce este format din: Constituția Republicii Moldova, Codul civil al Republicii Moldova, Legea Republicii Moldova cu privire la asigurări, nr.407-XVI din 21 decembrie 2006 [8], alte acte legislative, acte normative ale Autorității de supraveghere a asigurărilor, din acordurile internaționale în domeniu la care Republica Moldova este parte.

În cadrul auditului operațiilor de asigurări este necesar să se țină cont de cerințele stabilite față de asigurător în ce privește formarea capitalului statutar, licențierea, interzicerea altor activități în afară de activitatea de asigurări. În primul rând, este necesar de a verifica documentele de constituire ale asigurătorului, certificatul de înregistrare, licențele cu privire la desfășurarea activității de asigurări conform prevederilor actelor legislative și normative în vigoare.

Societățile de asigurare sunt societăți specializate, care îndeplinesc rolul de asigurători și ocupă un segment specific în economia țării. Asigurătorul este persoană juridică înregistrată în Republica Moldova, care deține dreptul de a desfășura activități de asigurare conform legislației în vigoare și actelor normative ale Autorității de supraveghere a asigurărilor.

Activitatea de asigurare poate fi desfășurată exclusiv de către asigurători, sub formă de societate pe acțiuni de tip deschis, inclusiv cu investiții străine, care dețin licență de activitate eliberată în condițiile prevăzute de legislație.

În baza Legii cu privire la asigurări, activitatea asigurătorului se limitează la asigurare, reasigurare și la operațiunile ce rezultă direct din aceste acțiuni, exclusă fiind orice altă activitate comercială.

Asigurătorul are dreptul să efectueze următoarele acțiuni ce rezultă din activitatea de asigurare sau reasigurare [9]:

✓ investirea și fructificarea fondurilor și rezervelor proprii și a celor atrase, a rezervelor tehnice în modul stabilit de actele normative ale Autorității de supraveghere;

✓ acordarea de împrumuturi cu dobândă propriilor asigurați persoane fizice în limitele sumei de răscumpărare prevăzute în contractul de asigurare de viață, cu acumulare a capitalului respectiv.

Piața de asigurări, ca parte componentă a pieței financiare, este obiect de supraveghere și control de către stat prin intermediul Autorității de supraveghere cu scopul de a garanta o funcționare stabilă.

Autoritatea de supraveghere este în drept să solicite, în limitele competenței sale, prezentarea actelor de constituire și a rapoartelor financiare de la fondatori, acționari și de la alte persoane juridice care intenționează să obțină participatii calificate în capitalul social al asigurătorului, precum și să solicite informații autorităților administrației publice privitor la stabilitatea financiară și buna-credință a persoanelor menționate.

Asigurătorul, în scopul dirijării activității sale conform cadrului legislativ în acest domeniu, este obligat să respecte următoarele norme specifice de prudență [10]:

✓ organizarea și desfășurarea cu prudență și profesionalism a activității, în concordanță cu specificul și amploarea ei;

✓ încadrarea în activitate a unui număr suficient de persoane care să corespundă criteriilor de pregătire și de competență profesională.

Pentru asigurările benevole practicate, asigurătorul este obligat să elaboreze:

- ✓ propriile condiții de asigurare, cu respectarea prevederilor legale referitoare la contractul de asigurare;
- ✓ propriile clauze de asigurare, care pot modifica condițiile de asigurare, în funcție de opțiunea proprie sau de cea a asiguratului;
- ✓ propriile criterii de stabilire a primelor de asigurare;
- ✓ propriile reglementări și instrucțiuni de constatare și lichidare a daunelor, în strictă concordanță cu prevederile cuprinse în condițiile și în clauzele de asigurare;
- ✓ reglementări interne privind constituirea și menținerea rezervelor tehnice, în funcție de propriul sistem de evidență operativă, cu respectarea actelor normative emise de Autoritatea de supraveghere;
- ✓ reglementări privind respectarea principiilor guvernării corporative.

În procesul exercitării auditului rezervelor de asigurare și al altor operații de asigurare este necesar de a verificat corectitudinea perfectării și evidenței contractelor de asigurare conform formelor aprobate de Autoritatea de supraveghere a asigurărilor; evidența operațiilor de asigurare, coasigurare și reasigurare.

Specifică asigurărilor condiționează formarea rezervelor de asigurare în societățile de asigurări conform cerințelor Legii cu privire la asigurări și ale actelor normative în vigoare cu privire la regulile de formare a acestora. Asigurătorul formează și menține, potrivit activității pe care o desfășoară, suficiente rezerve tehnice, necesare îndeplinirii obligațiilor ce rezultă din contractele de asigurare, coasigurare și reasigurare. Asigurătorul este obligat să colecteze și să păstreze la un nivel adecvat informația necesară creării de rezerve.

Programa de audit al operațiilor din asigurarea directă, coasigurare și reasigurare cuprinde următoarele obiective de bază (*a se vedea* Tabelul).

Tabel

Obiectivele de bază ale auditului operațiilor din asigurarea directă, coasigurare și reasigurare și sursele de primire a dovezilor de audit

Nr. d/o	Obiectivele auditului	Sursa de primire a dovezilor de audit
1	2	3
1.	Verificarea formării capitalului statutar, licențierea, practicarea altor activități în afară de activitatea de asigurări	Documentele de constituire ale asigurătorului, certificatul de înregistrare, licențele cu privire la desfășurarea activității de asigurări
2.	Verificarea registrelor cu privire la înregistrarea contractelor de asigurare, coasigurare și reasigurare, corespunderea modelelor și rechizitelor obligatorii ale acestora conform cerințelor stabilite de Autoritatea de supraveghere a asigurărilor	Registrul evidenței contractelor încheiate; Registrul de evidență a contractelor pe riscurile primite în reasigurare; Registrul de evidență a contractelor pe riscurile transmise în reasigurare
3.	Verificarea înregistrării și prelucrării datelor evidenței contractelor de asigurare pe asigurarea directă și reasigurare pe asigurați, termene de apariție și stingere a creanțelor acestora față de asigurător	Contractele de asigurare, coasigurare și reasigurare; Registrul evidenței contractelor încheiate; Registrul de evidență a contractelor pe riscurile primite în reasigurare; Registrul de evidență a contractelor pe riscurile transmise în reasigurare; Evidența sintetică și analitică a conturilor în care se ține contabilitatea creanțelor și datoriilor
4.	Verificarea reflectării veridice și complete conform legislației în vigoare a veniturilor din activitatea de asigurare a Societății	Evidența sintetică și analitică a contului 613 „Venituri din activitatea de asigurare”
5.	Verificarea documentelor normative în baza cărora asigurătorul formează rezervele de asigurare	Licența de activitate a asigurătorului; Regulile interne de formare a rezervelor de asigurare pe tipurile de asigurări practicate; Politica de contabilitate a asigurătorului
6.	Verificarea metodelor de formare a rezervelor de asigurare de viață și/sau a rezervelor tehnice pe tipurile de asigurare în afară de viață	Regulile de formare a rezervelor tehnice pe tipurile de asigurare în afară de viață; Regulile de formare a rezervelor de asigurare de viață

1	2	3
7.	Verificarea ordinii de aplicare a metodelor de formare a rezervelor de asigurare în toată perioada anului de gestiune	Regulile de formare a rezervelor tehnice pe tipurile de asigurare în afară de viață; Regulile de formare a rezervelor de asigurare de viață; Politica de contabilitate a asigurătorului
8.	Verificarea corectitudinii calculelor rezervelor de asigurare - corectitudinea aplicării normei de profitabilitate stipulate în structura tarifară la formarea rezervelor de asigurare de viață; - corectitudinea calculului rezervelor de asigurare pe tipurile de asigurări practicate de asigurător	Structura taxelor tarifare pe tipurile de asigurări practicate de asigurător, coordonată cu Autoritatea de supraveghere a asigurărilor; Regulile de formare a rezervelor tehnice pe tipurile de asigurare în afară de viață; Regulile de formare a rezervelor de asigurare de viață; Calculul tuturor rezervelor formate de asigurător conform metodelor stabilite de Regulile de formare a acestora
9.	Verificarea registrelor cu privire la înregistrarea contractelor de asigurare, coasigurare și reasigurare, corespunderea modelelor și rechizitelor obligatorii ale acestora conform cerințelor stabilite de Autoritatea de supraveghere a asigurărilor	Registrul evidenței contractelor încheiate; Registrul de evidență a contractelor pe riscurile primite în reasigurare; Registrul de evidență a contractelor pe riscurile transmise în reasigurare
10.	Verificarea informației introduse în registrele de evidență a contractelor, dacă corespunde contractelor de asigurare încheiate și contractelor de reasigurare și cu informația înregistrată în conturile contabile	Contractele de asigurare, coasigurare și reasigurare; Registrul evidenței contractelor încheiate; Registrul de evidență a contractelor pe riscurile primite în reasigurare; Registrul de evidență a contractelor pe riscurile transmise în reasigurare; Evidența sintetică și analitică a contului 613 „Venituri din activitatea de asigurare”
11.	Determinarea dacă nu s-au format rezerve pe contractele care la data de raportare nu erau în vigoare, dacă corect au fost stabilite termenele de valabilitate a contractelor de asigurare	Contractele de asigurare, coasigurare și reasigurare; Registrul evidenței contractelor încheiate; Registrul de evidență a contractelor pe riscurile primite în reasigurare; Registrul de evidență a contractelor pe riscurile transmise în reasigurare
12.	Verificarea dacă corect s-a determinat momentul intrării în vigoare a contractelor de asigurare și înregistrarea în conturile contabile a primelor de asigurare calculate conform acestor contracte	Contractele de asigurare, coasigurare și reasigurare; Calculul rezervelor de asigurare; Evidența analitică a contului 613 „Venituri din activitatea de asigurare”
13.	Verificarea bazei pentru calculul rezervelor de asigurare	Calculul rezervei primei necâștigate (RPN) și al rezervei daunelor întâmplare, dar nedeclarate (RDÎN) Evidența analitică a conturilor: 432 „Rezerva primei necâștigate” 433.2 „Rezerva daunelor întâmplare, dar nedeclarate” Calculul sumelor pe riscurile primite și transmise în reasigurare, pe contractele reziliate și ale rezervei de catastrofe
14.	Controlul asupra îndeplinirii obligațiilor față de asigurați în corespundere cu contractele de asigurare încheiate	Dosarele de daune, Conturile contabile 715.1 „Despăgubiri de asigurare pe asigurarea directă”; 715.2 „Recompensa procentuală a pagubelor pe riscurile primite în reasigurare și retrocesiune”
15.	Întocmirea veridică, deplină și în termenele stabilite a informației despre operațiile efectuate în activitatea de asigurare directă, coasigurare și reasigurare, precum și despre achiziționarea și utilizarea proprietății organizațiilor de asigurare și a obligațiilor acestora	Cartea mare a societății de asigurări, balanța de verificare

La etapa de efectuare a auditului operațiilor de asigurare directă, coasigurare și reasigurare este necesar a colecta dovezi de audit ce pot asigura o bază suficientă pentru exprimarea opiniei auditorului, dându-i acestuia posibilitatea să facă concluzii argumentate cu privire la respectarea normelor elaborate de Autoritatea de supraveghere și a actelor normative interne ale asigurătorului la efectuarea acestor operații.

Ținând cont de faptul că ramura de asigurări în Republica Moldova, ca ramură a economiei naționale, este în curs de dezvoltare și se află în perioada de implementare a cadrului normativ ce reglementează această activitate, auditul și contabilitatea operațiilor de asigurări necesită modificări și perfecționări conform actelor normative puse în vigoare.

Referințe:

1. Legea privind activitatea de audit, nr.61-XVI din 16.03.2007 // Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.117-126.
2. Codul privind conduita profesională a auditorilor și contabililor din Republica Moldova / Ordinul Ministrului Finanțelor nr. 29 din 01.03.2001// Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr.29-30.
3. Standardul Internațional privind controlul calității, aprobat în decembrie 2006, în vigoare începând cu 15 decembrie 2009, site-ul IAASB (Consiliul pentru Standarde Internaționale de Audit și Asigurare); <http://www.iaasb.org>.
4. Standardul Național de Audit 220 „Controlul calității lucrărilor de audit”// Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.091 din 29.07.2000.
5. Regulamentul Consiliului de supraveghere a activității de audit de pe lângă Ministerul Finanțelor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1450 din 24.12.2007, Anexa 1 // Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.203-206/1493.
6. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova „Cu privire la aprobarea Planului de dezvoltare a contabilității și auditului în sectorul corporativ pe anii 2009-2011”, nr.1507 din 31.12.2008 // Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.10-11.
7. Legea contabilității, nr.113-XVI din 27.04.2007 // Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.90-93/399.
8. Legea cu privire la asigurări, nr.407-XVI din 21.12.2006 // Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.47-49/213.
9. Ibidem.
10. Ibidem.

Prezentat la 22.09.2011